

TMS125, Stokastiska Processer F3

Tentamen FACIT

1. $\mathbf{Cov}(\xi, \eta) = \mathbf{E}[\xi\eta] - \mathbf{E}[\xi]\mathbf{E}[\eta] = E[\xi^3]$ eftersom $E[\xi] = 0$ per definition. Notera att tätheten för en $N(0, 1)$ fördelade variabel är jämn. En jämn funktion gånger en udda funktion är udda, varför:

$$\int_{-a}^a x^3 \phi(x) dx = 0$$

för alla a . Om vi låter a gå mot oändligheten ger det $E[\xi^3] = 0$, varför $\mathbf{Cov}(\xi, \eta) = 0$.

Dock gäller att $\mathbf{P}(-x \leq \xi \leq x, \eta > x^2) = 0 \neq \mathbf{P}(-x \leq \xi \leq x)\mathbf{P}(\eta > x^2)$ eftersom de senare två sannolikheterna båda är större än 0.

2. Om processen är självsimilär gäller att för något λ $m_X(t) = t^\lambda m_X(1)$, och vi vet att $m_X(1) > 0$. Eftersom vvf för en Levyprocess har formen $m_x(t) = tm_x(1)$ så måste $\lambda = 1$. Men självsimiläriteten ger också att $V_X(t) = t^{2\lambda} V_X(1) = t^2 V_X(1)$, samtidigt som vi vet att en Levyprocess har variansfunktion $V_X(t) = tV_x(1)$. Detta går bara ihop om $V_X(t) = V_X(1) = 0$.
3. (a) Oberoende ökningar: Vi vet att Poissonprocessen har oberoende ökningar, och eftersom "slant singlarerna" kan antas oberoende är det också oberoende hur många impulser som behålls i varje intervall.
Stationära ökningar: Poissonprocessen har detta, och andelen impulsen som vi behåller ändras inte med tiden.
- (b) Det är Poissonprocess med intensitet p . Eftersom vi vet att det är en Levyprocess räcker det att visa att ökningarna Poissonfördelade:

$$\begin{aligned} P(Y(t) = k) &= \sum_{n=0}^{\infty} \mathbf{P}(X(t) = n) \mathbf{P}(Y(t) = k | X(t) = n) \\ &= \sum_{n=k}^{\infty} \frac{e^{-t} t^n}{n!} \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k} \\ &= \sum_{n=k}^{\infty} \frac{e^{-t}}{k!(n-k)!} (tp)^k (t(1-p))^{n-k} \\ &= \frac{(pt)^k e^{-t}}{k!} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(t(1-p))^n}{(n)!} \\ &= \frac{(pt)^k e^{-pt}}{k!} \end{aligned}$$

4. (a) Från att vi har oberoende och stationära ökningar så vet vi att $W(t) - W(s)$ är $N(0, t-s)$ fördelad. Det följer att

$$\begin{aligned} \mathbf{P}(W(t) \leq x | W(s) = y) &= \mathbf{P}(W(t) - W(s) \leq x - y | W(s) = y) \\ &= \int_{-\infty}^{x-y} \frac{1}{\sqrt{2\pi(t-s)}} e^{-w^2/2(t-s)} dw \end{aligned}$$

(b) Situationen är precis densamma:

$$\mathbf{P}(W(t) \leq x | W(s) = y) = \int_{-\infty}^{x-y} \frac{1}{\sqrt{2\pi(s-t)}} e^{-w^2/2(s-t)} dw$$

5. (a) $0 \leq b \leq 1/2$, $a = 1 - 2b$, $c = 1 - b$.
 (b) $b > 0$ annars är den reducibel. Om $b = 1/2$ är den periodisk: då finns en stationär fördelning, men kedjan konvergerar inte mot den i tiden.
 (c) I fallet $b = 1/2$ är det enklast, men ser då lätt att $\pi = [1/3, 1/3, 1/3]$ är en stationär fördelning.
6. Rättning till uppgiften är att det bör stå att $\mu^0 = [1, 0]$ (det skrev jag på tavlan). Jag skrev också (som hjälp) att om

$$Q = \begin{bmatrix} -\lambda & \lambda \\ \mu & -\mu \end{bmatrix}$$

så gäller att

$$\mathbf{P}(X(t) = 0 | X(0) = 0) = \frac{\mu}{\lambda + \mu} + \frac{\lambda}{\lambda + \mu} e^{-(\mu+\lambda)t}.$$

Vi vet $\mathbf{Cov}(X(s), X(t)) = \mathbf{E}[X(s)X(t)] - \mathbf{E}[X(s)]\mathbf{E}[X(t)]$, och att $E[X(t)] = 0 * P(X(s) = 0) + 1 * P(X(s) = 1) = P(X(s) = 1)$. Låt $t > s$:

$$\begin{aligned} \mathbf{Cov}(X(s), X(t)) &= \mathbf{P}(X(s) = 1, X(t) = 1) - \mathbf{P}(X(s) = 1)\mathbf{P}(X(t) = 1) \\ &= \mathbf{P}(X(s) = 1)(\mathbf{P}(X(t) = 1 | X(s) = 1) - \mathbf{P}(X(t) = 1)) \\ &= \mathbf{P}(X(s) = 1 | X(0) = 0)(\mathbf{P}(X(t-s) = 1 | X(0) = 1) \\ &\quad - \mathbf{P}(X(t) = 1 | X(0) = 0)) \end{aligned}$$

Det första och sista sannolikheterna följer från att $\mathbf{P}(X(t) = 1 | X(0) = 0) = 1 - \mathbf{P}(X(t) = 0 | X(0) = 0)$ och formeln jag gav er. Sannolikheten i mellan följer också av formeln jag gav, om man bara byter ut rollen av λ och μ , och får:

$$\mathbf{P}(X(t-s) = 1 | X(0) = 1) = \frac{\lambda}{\lambda + \mu} + \frac{\mu}{\lambda + \mu} e^{-(\mu+\lambda)(t-s)}.$$

Kovariansen är produkten av alltihop (det blir ingen elegant förkortning: så är det tyvärr ofta i "verkligheten").